

УДК 616—006:615.322

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ У БОРОТБІ З ОНКОЛОГІЄЮ

Студ. В.В.Чумак

Наук. керівник доц. Т.А. Пальчевська

Київський національний університет технологій та дизайну

Рак (онкологія) — захворювання древнє. Воно вражає всі живі організми, за винятком одноклітинних. Рак набагато старше людини. На це вказують палеонтологи, які виявили пухлинні захворювання в кістках динозаврів. А вони, як відомо, мешкали на землі багато мільйонів років тому. Оперативне втручання; променева терапія і хіміотерапія — ось головні методи лікування раку. Чи достатньо вони ефективні? Після хірургічної операції, навіть самої радикальної і проведеної до того ж при ранній стадії раку, не можна гарантувати, що в організмі не збереглися або не з'явилися знову пухлинні клітини. Цей діагноз лікарів здатний шокувати навіть сильною духом людини. Це страшний бич нашого часу. Але рак теж може бути злякисними і доброякисними. І той, і інший потребують хірургічного втручання. Тільки злякисний підступний тим, що пустивши раз метастази (подібно до щупалець), в різні сторони, він поступово виводить з ладу всі органи, і в кінцевому рахунку призводить до смерті.

Головними збудниками і провокуючими факторами Раку стають речовини під назвою канцерогени. Встановлено, наприклад, що нестача вітаміну А в кілька разів підвищує чутливість епітеліальних клітин до дії канцерогенів. Канцероген є шкідливим агентом, який зважаючи власних хімічних і фізичних властивостей може призводити до незворотного пошкодження генетичного апарату, що сприяє втраті організмом контролю над соматичним розвитком клітин. Шкідливі токсичні речовини призводять до зміни клітин на генетичному рівні. В результаті — раніше здорова клітина перестає виконувати покладені на неї функції. Насичення організму канцерогенними речовинами несе в собі небезпеку для здоров'я і життя, незалежно від їх характеру і концентрації. При цьому негативний вплив може проявлятися не відразу. Втім, канцерогени — це не одні лише шкідливі хімічні складові, але також численні фізичні фактори, невидимі випромінювання і деякі мікроорганізми.

Хімічні канцерогени можуть бути поділені на дві групи в залежності від їх природи. Більшість канцерогенних хімічних сполук мають антропогенне походження. Поряд з ними були виявлені природні канцерогени, не пов'язані з виробничою або іншою діяльністю людини.

Останнім часом запропоновано новий препарат — «поліфітовоє масло». Отримують його з шипшини, обліпихи, кропиви, солодки, чебрецю і меліси. Крім каротиноїдів, в його складі такі діючі речовини, як ефірні масла, фітонциди, дубильні речовини, сапоніни, антраглікозиди, органічні кислоти, кумарини, вітаміни, жирні олії, бальзами, ферменти, смоли, мікроелементи

Велике місце в фітотерапії онкологічних захворювань займають рослини, що містять фенольні з'єднання — флавоноїди, дубильні речовини.

Для лікування раку використовуються дуже багато рослин. Серед них, насамперед, слід назвати ті, які володіють безпосередньою дією на пухлинні клітини. Це, наприклад: барбарис, калина червона, капустияний сік, кропива дводомна, барвінок рожевий, береза бородавчата.

Зрозуміло, що довго не можна застосовувати одні й ті ж трави та препарати з них. Оптимальним буде зміна лікування через 1-1,5 місяця. Як правило, ефект лікування травами значно поступається ефекту хіміо- і променевої терапії. Тому вони не можуть їх замінити і розцінюються, як правило, лише як допоміжне лікування.